

**STŘÍPKY Z HISTORIE
PŘEROVA**

KOZLOVICE

Z

VLASTIVĚDY 1927

A

POBEČVÍ 1 2005

Upravil Jiří Rosmus

Kozlovice

pol. a katastrální (242 ha) obec sev.-vých. (3 km) Přerova, mívaly 15 domů. (2 ¾ l. po 36 m., 7 ½ l. po 24 m., 3/8ník s 18 m., 2 ¼ po 12 m. a 3 podsedky), z nichž za 30leté války opustí 3/4lán Jana Čedidla, 1/2lán Horkého a 1/2lán; r. 1673 odnesla Bečva 3 podsedky. Celkem měli poddaní 282 m. polí. R. 1749 patřilo 10 sedlákům a 4 podsedníkům 401 m. polí, 23 m. pustin 5 3/8 m. zahrad, 28 v. sena, 14 1/2 v. otavy. Podle Schwoye bylo zde 22 domů, 144 obyv., r. 1834 již 39 d. a 215 obyv., r. 1900 49 d. a 297 češ. a kat. ob.; r. 1921 64 d. s 396 obyv., z nichž 390 Č. a 6 cizozemců, 389 katol., 5 evang., 1 češi. a 1 bez vyznání.

R. 1353 připomíná se Jiljíš z Kozlovic, který se toho roku spolčil na svůj majetek s Fridlínem z Chylce, a r. 1356 učinil podobně se svým podílem Jan z Kozlovic, spolčiv se s Oldřichem z Kokor;1) polovici Kozlovic dostali pak věnem synové Bohuslavovi: Stach a Jan. Jan z Kozlovic pojistil r. 1359 své ženě Markétě v Kozlovicích 75 hř. věna.2) Po úmrtí jejich dcery Markéty, spadly jeho statky jako odúmrt na mor. markrabí Jana. To vše markrabí Jan dal r. 1371 (2. srpna) lénem nejvýše, písaři zemskému Václavovi z Mladějova mimo podíl, který ve vsi držel Oldřich Hovora, jenž zde a v Průších měl jakýs majetek; neboť r. 1371 zajistil své ženě Anně z Cech 80 hř. gr. věna na Kozlovicích a Průších. Tíž manželé zapsali r. 1373 témuž Václavovi z Mladějova a jeho manželce Kristině nejen těchto 80 hř. gr., ale i dalších 50 hř.3) Zbytek majetku svého v Kozlovicích prodal Oldřich Hovora Václavovi z Radějova. Než již r. 1385 prodal Václav z Radějova svůj kozlovský díl Tomlíkovi z Kaplic a jeho :ženě Gertrudě s vyjmutím markraběcího léna.4) Lajlochové měli dříve nějaké zboží v Kozlovicích; neboť se psávali z Kozlovic.

Tomlík však po 6 letech prodal své kozlovské zboží s mlýnem, lesy, lukami a vším přísl. Vojslavovi Puklici z Getkovic, Jenž ihned zapsal své manželce Kláře na koupeném majetku 50 kop gr.5) Druhým manželem Klářiným byl Michálek z Chory ně, s nímž r. 1406 se spolčila na 50 kop gr. jí zapsaných.6) Ještě t. r. prodal Michálek Ješkovi Lajlochovi 50 kop gr., Merěž věnným právem na polovici vsi Kozlovic měl.7)

Polovice vesnice s půl dvorem, 3 podsedky a vším přísl. příslušela Bernardovi ze Sezenic. Když týž zemřel, prodali rukojmí zaň (Augustin ze Spránka, Prvovec z Lesné a Vaněk z Lojová) r. 1481 zmíněný majetek Ruprechtovi z Vrchlabí.8) Ruprecht však hned t. r. 23. prosince prodal tuto polovici Kozlovic s tvrzí, •dvorem a vsí Prosenicemi s mlýnem Vilémovi z Pernštýna za 1600 zl. uher.9) Odtud ves má stejnou vrchnost s Přerovem. Pan Vilém vložil r. 1492 6. ledna své manželce Johance z Liblic do desk zboží drahotušské, město Lipník s mlýnem a lesy, ves Osek s 2 mlýny a rybníky,

1) Z. d. ol., I, 287, 457. 2) Z. d. ol., I, 628. 3) Z. d. ol., II, 192, 341. 4) Z. d. ol., IV, 662. 5) Z. d. ol., V, 317, 318. 6) Z. d. ol., VI, 388. 7) Z. d. ol., VII, 24[^]. 8) Z. d. ol., XII, 33. 9) Rukojmí byli: Bohuslav z Kokor a na Tržicích, Mikeš z Kokor a Majetína, Zdeněk z Kokor, Vítek z Dobřic a Říkovice a Jati Mukař z Kokor a na Čekyni. Archiv český, VI, -513, 514; - XVI, 239. Z. d. ol., XII, 33.

Podolší s rybníkem a dvorem a veškerými robotami, vsi Újezdy oba s lesy, hrad a město Přerov a ves Kozlovice v 15.000 zl.1)

Do doby pana Viléma spadá spor mezi Sušickými, Rad'slavskými a Kozlovskými o dva závrbky a některé grunty u Bečvy,, který se přenesl na vrchnosti, takže děkan Konrád a olom. kapitula žalovali Viléma z Pernštýna, jakožto držitele Kozlovic, u olomouckého soudu. Věc vložena na rozhodčí od obou stran volených, kteří rozhodli 16. června t. r., aby všichni obyvatelé těch vesnic na těch závrbcích dobytek pásli a trávu žali. Kozlovští měli za to odváděti rychtáři do Radslavic půl kopy gr. ročně o sv. Martině. Loučku „Žabák", kterou na gruntech sušických a radslavských držel Mikeš z Kozlovic a ji si ohradil, měl dědičně podržeti bez překážky a jakéhokoli platu do vsi Kozlovic.2). Dle-ustanovení Jana z Pernštýna

z r. 1543 byli Kozlovští povinni dovážeti do Přerova na každou zimu dva trámy ku opravě mostu.³⁾ Žerotínové vyměnili si ve smlouvě Karla Jindřicha ml. s obcí přerovskou 20. července r. 1686 obchod solí, pálení a prodej kořalky v Kozlovicích.

Zajímavá jest čísta, že v Kozlovicích r. 1810 prodala obec kozlovská místo pro vystavění chaloupky a na zahrádku za 9 zl. Z chaloupky musil kupitel platiti obci ročně 1V2 zl. a všeliké posílky obecní konati, daně zapravovati a vrchnosti přerovské ročně robotovati 13 dní. Tyto povinnosti vytýkaly se při každé koupi stavebního místa, neb i hotové chaloupky. R. 1819—20 prodávala obec místa po 10, 12, 20, 40 až 48 zl. R. 1821 prodáno místo na chaloupku a zahrádku na obec. gruntech za 200 zL

Poddanské poměry viz na str. 17 a 18.

Zde se nar. P. Alois Jemelka S. J., výmluvný a neohrožený český kazatel ve Vídni, f 1917.

Jsou přifařeny do Přerova; v místě jest kaple sv. Vendelína.

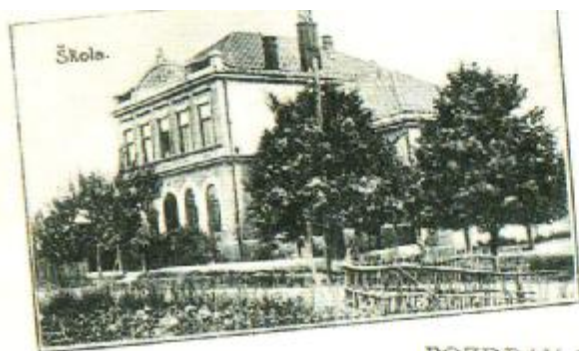
Obec byla přiškolená do Přerova do r. 1910, kdy zde zřízena jednotřídka, která r. 1919 rozšířena na dvojtřídní. Jest zde 63 dětí. Učili: Cyril Sobol —1925, odtud Fr. Dobiáš. Pošta Přerov.

¹⁾ Archiv Český, XVI., 417; — Z. d. ol., XIV, 1. ²⁾ V Olomouci 16. června U96. Archiv Český, XVI, 491, 492. ³⁾ Na Pardubicích 10. dubna 1543. Archiv Čaiký, XX, 466, 467.

Trati se jmenovaly (1749): Na čtvrti od Šíravská, Záhonky, na Nivách, Bahna, v Černej, na Krátkých, na Losách; dnes slují: Záhumenky, Nivy, Zabraň, Čtvrtě, Padělky, Oplety, Losy, Zábahně, Haletinky, Zaječí, Pastviska, Podloučí, Vrbovce, Hastrmanové, Píská, Mezivody.

Na staré pečetě byl nápis: DIEDINA - KOZLOAUC. Z katastru jest 155 ha polí, 10 ha luk, 274 ha zahrad, 24 ha pastvin a 20 ha lesa. Majetek obec.: 9 ha polí, 4 ha luk, škola a domek.

R. 1872 vyhořelo několik gruntů. Po válce vznikly spolky: Nár. jednota, „Orel“ a Čsl. komun. strana.

POZDRAV Z KOZLOVIC.

Kozlovice z knihy v proměnách času z r. 2005

Místní jméno: 1850 Koslowitz – Kozlovice, 1949–1954 Přerov IV – Kozlovice, 1954–1975

Kozlovice, od 1976 Přerov IV – Kozlovice.

Vzniklo příponou -ovice k osobnímu jméno Kozlov, znamená ves lidí Kozlových.

První písemná zmínka 1353 de Cozlouicz, ZDO I, 287.

Správní vývoj: 1. P Přerov 2. OP Kroměříž, 1877 Přerov 3. OS Přerov 4. ONV Přerov 5. ORP Přerov 6. POÚ Přerov 7. M Horní Moštěnice 8. SÚ Přerov

1850 samostatná obec, 1948–1954 dočasně sloučeny s Přerovem pod názvem Přerov IV-Kozlovice, pak opět samostatné, od 1964 část obce Přerov.

Obecní pečeť ∅ 30 mm. V pečetním poli loďka na vodě plující vlevo k pobřeží, na němž stojí dům. Nad domem hejno ptáků, nad plachetnicí mrak. Opis mezi linkou a perlovcem, majuskula, W v opisu obrácené. : DIEDINA . KOZLOWIC

Fara Přerov M: 1629 (Přerov)

Škola: V Přerově na Šířavě od sklonku 18. st., od r. 1910 samostatná škola. 1949 – OŠ 2 tř.

Památky: Kaple sv. Vendelína uprostřed návsi. Na průčelní zdi výklenek a v něm dřevěná soška světce (Vendelín), lidová práce z 18. století.

Literatura: Přerov – části města. Přerov 2002.

Počet obyvatel/domů

1791	144/22
------	--------

1869	228/39
------	--------

1900	297/49
------	--------

1950	597/128
------	---------

2001	557/198
------	---------
